

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

17260

Aşağıdaki soruların Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Dünyada pek çok canlı türü yok olma tehlikesi altındadır. 8 milyon civarındaki canlı türlerinden yaklaşık 1 milyonunun nesli tükenme noktasına gelmiştir. Bunun nedenleri arasında küresel ısınma, hayvanların yaşam alanlarına müdahale, insanın kendi yaşam standartlarını yükseltmek için doğal ortamlara verdiği zararlar gelmektedir. Doğanın bu tarz bir tahribi doğrudan insanları da etkilemektedir. Bu bağlamda yaşamın devam edebilmesi için ekolojik dengeyi korumak gibi bir sorumluluğumuz vardır. Bu sorumluluğa rağmen avcılığın hâlâ yapılıyor olması üstelik bir spor olarak görülmesi kabul edilebilir bir durum olmaktan çıkmış, bir sorun olarak karşımızda durmaktadır.

Türkiye avcılığın çokça yapıldığı ülkelerden biridir. Nesli tükenmeye yüz tutmuş pek çok kuşun, yaban hayvanının avlanması serbest olduğu bir ülke olarak hayvan hakları bakımından pek çok ülkenin gerisinde kalmış bir pozisyondadır. Çeşitli çevre ve hayvan hakları derneğinin karşı çıkmasına rağmen avcılık hâlâ yasal olarak ve sınırları geniş tutularak yapılmaktadır. Bu durum avcılığın yasak ya da sınırlı olduğu pek çok ülke için Türkiye'yi bir "av turizmi" merkezi olarak görmelerine neden olmaktadır. Bu durum avcılığı cazip hale getirip kaçak avcılığın da önünü açmaktadır.

Avcılık pek çok hayvanın soyunu, tükenme noktasına getirmiştir. Anadolu Leoparı buna örnek verilebilir. Yine üveyik, elmabaş patka gibi kuşların nesli tükenmekte olduğu için pek çok ülkede avlanması yasak olmasına rağmen göçmen kuş sayılarak avlanması Türkiye'de serbesttir. Aynı şekilde aralarında nesli tükenmekte olan yaban keçisinin de bulunduğu 725 memeli yaban hayvanının avlanması 14 Temmuz 2024 tarihli Resmî Gazete'de açıklanan karar ile yasal hale gelmiştir.

Ağustos 2024-Mart 2025 tarihleri arasında sürecektir. Bu süre içinde av turizmi kapsamında avlatılmasına izin verilen memeli hayvan türleri ve sayıları Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü verilerince şöyle:

- Yaban domuzu 400

- Yaban keçisi 235
- Kızıl geyik 38
- Hatalı boynuzlu/şelek yaban keçisi 23
- Çengel boynuzlu dağ keçisi 18
- Melez yaban keçisi 6
- Anadolu yaban koyunu 5,

olmak suretiyle toplamda 725 baş hayvana denk geliyor. Bu kotanın belirlenmesinde bir nüfus sayımı yapılmakta ve bunun sonucu oluşan trendlere göre bir sayı belirlenmesi gerekmektedir. Fakat bu hayvan popülasyonu çalışmasının nasıl ve hangi bilimsel standartlarda yapıldığına ilişkin açık bir kaynak bulunmamaktadır.

Çeşitli yayın organlarında da görüleceği gibi Türkiye av turizmi reklamlarında ayı, kurt gibi yaban hayvanlarının da olduğu ve satış fiyatlarının 25.000 Dolar'a kadar çıktığı tespit edilmiştir. Eski TURSAB Av Turizmi İhtisas Başkanı Bekir Günhan Aktan'ın Gazeteci Uğur Şahin'e yaptığı açıklamaya göre 120.000'e aldığı bir dağ keçisinin ortalama 20.000 Euro'ya satıldığını belirtiyor. Bu fiyatları ağırlıklı olarak yurtdışından gelen avcılar karşılayabilmektedir ve yurt dışında, Türkiye'de yapılacak av turları paket halinde satılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Av sezonu kotası belirlenirken kaç hayvanın olduğunu belirleyen nüfus sayımı nasıl yapılmaktadır? Bu sayım ne zaman, hangi bilimsel standartlarla yapılmaktadır?
2. Av turizminden elde edilen gelir ve öldürülen hayvan sayısı verileri 2022 yılından beri açıklanmamaktadır. Güncel rakamlar nelerdir? Verilerin kamuoyuna açıklanmamasının nedeni nedir?
3. 8 yaş altı yaban keçisinin avlanması yasak olmasına rağmen çeşitli av reklamlarında bu belirtilmemektedir. Bu yaş ayrımı avcılık esnasında nasıl belirlenmektedir?
4. Yaban keçisi ve melez yaban keçisi arasındaki fark avcılık esnasında nasıl belirlenmektedir?
5. Kaçak avcılığa ilişkin ne gibi çalışmalar yapmaktasınız? Hukuki yaptırımlarınız nelerdir?
6. Yine soyu tükenmekte olan yaban keçisinin Eylül ayında avlanması için ihalesi yapılacak ve Mersin 45, Artvin 20, Niğde 15, Muğla 10, Kayseri 9, Hatay 5, Giresun 5, Adana 2, Van 2, Hakkâri 2, Gümüşhane 2, Siirt 1 olmak üzere toplamda 122'dir. Bu ihale süreci nasıl belirlenmektedir?